

روز بین المللی منع دخانیات World No Tobacco Day

در سال 2024 این روز بین المللی تحت عنوان "محافظت از کودکان در برابر مداخلات صنعت دخانیات" برگزار میشود:

31 ماه می مصادف است به روز جهانی منع دخانیات یا به تعبیر دیگری روز جهانی بدون تنباکو، عنوان روزی است که هر سال در سراسر جهان برای جلب توجه و تشویق افراد در راستای ترک سگرت، خواستار اجرای عدم مصرف این محصولات در یک مقطع زمانی 24 ساعته میباشد، این روز برای جلب توجه نسبت به شیوع گسترده تأثیرات تنباکو بر سلامت انسان در نظر گرفته شده که در حال حاضر منجر به مرگ و میر بالغ بر 7 میلیون تن در سال میشود و در کنار این معضل حدود 600000 تن تنها به دلیل استنشاق دود سگرت افراد سگرت کش به مرگ غیرمستقیم مواجه اند. کشورهای عضو سازمان صحتی جهانی (WHO) سال 1987 را روز جهانی بدون دخانیات اعلام کرد. در طول این سالها تاکنون این روز برگزیده باعث رویا رویی و بعضاً مقاومت هایی در سراسر جهان از جانب دولت ها، سازمان های صحتی عمومی، سگرت کش ها، تولیدکننده گان محصولات دخانیات و فابریکه های تولیدی دخانیات گردیده است.

در عین حال بر مبنای خبر نامه های سازمان های صحتی در اکناف جهان: تنباکو یکی از عوامل مهم به وجود آمدن مرض های مانند: سرطان، تکلیف قلبی، شکر و مریضی های مزمن تنفسی در جهان خوانده شده است.

سازمان صحتی جهان میان "روز جهانی منع مواد مخدر" و "روز جهانی منع دخانیات" بنابر درجه تأثیرات "دخانیات Tobacco" و "مواد مخدر (Narcotic)" تفاوت قایل هستند، زیرا دخانیات شامل تنباکو، سگرت، چلم و انواع دیگر کاربرد تنباکو میشود، اما مواد مخدر برای انواع متنوعی از دواها، سایکو اکتیوها "Psychoactive drug" یا روان انگیزها، ترکیبات کمیای طبیعی و سنتتیک (مواد ترکیبی) میباشد که معمولاً خاصیت تسکین دهنده و سرخوش کننده دارند و اغلب به دلیل احتمال ایجاد وابسته گی به مصرف جزء مواد اعتیادآور شامل می شوند.

روی ملحوظ فوق جامعه جهانی میان این دو تباین و تفاوت قایل اند.

اما در افغانستان

افغانستان کشوری است که سگرت در آن ارزان است و علاوه از سگرت، استفاده از چلم و قلیان (ابزار تدخین تنباکو) نیز در سالهای اخیر افزایش یافته است. آشنایی با تنباکو در قدم اول از خانواده و محیط شروع می شود گرچه تنباکو به شکل ماده مخدر نشه آور نیست اما این نقطه شروع به طرف استفاده از مواد مخدر است.

ولسی جرگه دوران جمهوریت افغانستان در یک نشست فوق العاده با گنجاندن افزایش پنجاه درصد مالیات بر دخانیات وارداتی و وضع جریمه های نقدی بر فروشندگان دخانیات به کودکان و استفاده کننده گان دخانیات قانونی را به اکثریت آرا تصویب کرد. اما شماری اعضای ولسی جرگه با این قانون مخالفت نموده و آنرا ضد شرعی دانسته بودند.

تعرفه محصولات تنباکو در اکثر کشورهای جهان نسبت جلوگیری از مصرف بی رویه آن بلند تر است، در گذشته افغانستان نیز چنین بود و امید است حکومت سرپرست طالبان به دنبال جمع آوری هزاران معتاد به مواد مخدر در کابل و شهرهای دیگر افغانستان فراهم شدن زمینه تداوی آنان و مقابله با شبکه های فروش و توزیع مواد مخدر، مساله کاهش و جلوگیری دخانیات و سگرت را نیز در دستور کار قرار دهند.

منابع:

- World Health organization سازمان صبحی جهان

- رسانه های خبری
